

Naročnina: Za tuzemstvo z dostavo mesečno Din 5, četrtletno Din 15, polletno Din 30, celoletno Din 60; za inozemstvo Din 60 in poština posebej. — Oglasi po ceniku.

SOCIALIST

Izhaja vsak petek popoldne.
Nefrankirana in nepodpisana pisma se ne sprejemajo.
Sedež uredništva in uprave Ljubljana, Vidovdanska cesta šte. 2, pritličje.

Glaslo Socialistične Stranke Jugoslavije

Štev. 9.

V Ljubljani, dne 13. februarja 1925.

Isto III.

Sodrugom volivcem in somišljenikom!

Včerajšnje volitve so pakazale — kjub zunanjemu neuspehu —, da ima Slovenija dovolj razredno zavednega socialističnega proletariata, ki je poklican tvoriti ogrodje za močan in zdrav socialistični pokret v Sloveniji kot del socialističnega gibanja v državi v okviru naše internacionale.

V Ljubljani je ostalo socialistično jedro svojemu rdečemu praporju kljub terorju in vabam režimskih in protirežimskih meščanskih strank, isto na Kranjskem, kjer smo vzlic razdvojenosti videli, da imamo povsod zveste kadre, kjerkoli je dan predpogoj za naš razredni pokret.

Na štajerskem so naša središča, predvsem Mežiška dolina, pa tudi Celje, Šoštanj, Ptuj, vsi z bližnjo in daljno okolico, izkazala svojo storo socialistično moč in zvestobo do stranke. Tu smo povsod dobili nove borce za našo internacionalno SSJ! Bodite nam pozdravljeni!

Maribor z okolico je stal kot trdnjava v valu defetičnega Radi-

čevstva! Odpadlo je, kar je bilo gnilega; vrzeli bomo izpolnili z novimi krdeli!

Uveljavili smo se častno tudi v revirjih, iz katerih mora iziti ti-sočglava armada črnih pionirjev socializma.

Vsi, ki ste ostali zvesti zastavi socializma in internacionale, vsi, ki so Vas te volitve privedle k nam:

pomagajte s požrtvovalnim, neumornim in samozavestnim delom za organizatorično ujedinjenje delavskega razreda Slovenije v SSJ, za procvit našega časopisja, za poglobljenje razredne zavesti med delavstvom!

V to ime sprejmite našo sodružno zahvalo in pozdrav!

Živelo edinstvo delavskega razreda!

Živela SSJ!

Živela internacionala!

V Ljubljani, 12. febr. 1925.

Pokrajinsko načelstvo SSJ.

Po volitvah.

(Pašičeva zmaga. — Kako je zmagal? — Kombinacije. — Delavske razredne stranke.)

Kdo je zmagal? Nacionalni blok (vlada) ali opozicijski blok? Ta vprašanja so bila pretečene dni v ustah vseh.

Bili smo priča neresnemu časnikarskemu boju takoj po volitvah: dočim so vladni časopisi trdili, da je zmagal nacionalni blok in pisali številke od 158 naprej (toliko znaša namreč absolutna večina od 315 poslancev v parlamentu), je hitelo opozicijsko časopisje zatrjevati, da je nacionalni blok brej večine, da je opozicija zmagala... Kakor, da ne bi imela laž volivnih števil zelo kratkih nog! Kaj koristi samo lagati, ko vidimo jutri resnico v številkah, če ne prej, pa pri prvem glasovanju v parlamentu!

Resnično je samo eno in ta resnica je, da je — zmagal Pašič! Staremu lisjaku se je posrečilo, da je povišal število poslancev svoje stranke tako, da imajo danes radikalni vse parlamentarne karte v rokah: oni si poiščejo zaveznika tam, kjer si ga žele! Za silo zamorejo celo sami vladati, če Radičev zopet ne bo v parlament.

Pašič je zmagal, ker on to zna. Vredno je, da si to pogledamo! Najprvo je proglasil Radiča z boljše-vikom, dal ga je zapreti (in Radič se mu je dal ujeti!) ter zmešal Radičevcem štreno, nekoliko na Hrvaškem, nekoliko drugod, popolnoma pa mu je onemogočil kandidacije v Vojvodini in Južni Srbiji, torej na čisto »srbskih tleh«! Do večera pred volitvami ni nihče vedel, kaj bo z Radičevimi »skrinjicami! Tako je Pašič preskrbel za zmešnjavo, na dan volitev pa je pustil vse Radičevce na volišče in na Hrvaškem celo pričakovanih večjih nemirov ni bilo. Pašič seveda dobro ve, da bi Evropa čudno pogledala, če bi Hrvati ne šli na volišče. Tako pa so bile volitve »svobodne« in Radič je dobil nekako toliko mandatov, kakor jih je imel doslej. O terorju torej ni govora, pravi Pašič in Evropa mu bo verjela. Pašič je samo mojstersko preprečil, da ni Radič nič pridobil!

Kje pa je dobil Pašič toliko novih mandatov? Zelo poučno je to: Radikalni so uničili po vrsti vse male in šibke stranke na takozv. »srbskem« teritorju, torej v Vojvodini, Južni Srbiji, deloma Bosni in Hercegovini in sami Srbiji.

Ves prirastek na radikalnih mandatih je nastal na ta način, da so radikalni onemogočili z najkru-tejšim terorjem socialistom in Nemcem v Vojvodini, Turkom (džemijet) v Južni Srbiji, zemljeradnikom v Srbiji ter slednjim in Muslimanom v Bosni in Hercegovini, da bi dobili ono število mandatov, kakor so jih imeli. Radiča streti pred očmi Evrope, tega se je Pašič previdno čuval, šibke stranke razbiti, tega se ni pomišljal!

Drugo dejanje te politike bomo videli v teku prihodnjih dneh mesecev. Nihče ne ve, kako bo nova vlada in nova vladna večina, morda še sam Pašič ne ve, kaj bo napravil, zato tudi mi ne prorokujemo.

Večina ljudi misli, da bo Pašič vrigel po volitvah Pribičevića in Žerjava in njihove samostojne demokrate čez krov svoje vladne ladije in da si bo poiskal drugih zaveznikov — in morda se ti ljudje ne motijo.

Pravijo tudi, da si naši klerikalci zelo žele v vlado. Morda bo to tudi resnično; za meščansko stranko, kot so klerikalci, ki imajo ogromno večino mandatov v Sloveniji in ki so edini zastopniki slovenskega naroda, kakor sami pravijo, večna opozicija nima pomena. Udeležba na vladi je za meščansko stranko edini smoter političnega boja. Klerikalci imajo tudi z ozirom na predstoječa pogajanja z Vatikanom za sklepanje konkordata ogromen interes na tem, da konkordatu ne kumujeta Pribičević in Žerjav, sicer bi res utegnili doživeti, da zlozni Vatikan moč politikujoče duhovščine!

Eno je jasno: Pašič ima odprte dve poti in usoda notranje politike bodočih let v Jugoslaviji leži v njegovih roki. Če gre s pomočjo Pribi-

čevića po poti izvedbe Vidovdanske ustave, notranjih bojov v državi še ne bo konec in oživotvorjenje oblastnih in srezkih samouprav ne bo moglo pomiriti avtonomistično-federalistično razpoložene polovice države. Boj za revizijo ustave se bo nadaljeval in to ne v dobrobit razvoju našega socialnega in gospodarskega življenja.

Pašič je sedaj tudi dovolj močan, da gre po drugi poti, po poti k »sporazumu«, po poti, ki vodi k delitvi pravice za eksploatacijo Jugoslavije med plemenski skupinami meščanskega razreda, pri čemur bo srbski buržuaziji lahko očeval največji kos. Dokler ni bil Pašič v parlamentu dovolj močan, ni hotel o »sporazumu« ničesar slišati, kajti ta »sporazum« bi bil tak, kakor bi ga bili drugi hoteli. Danes je Pašič lahko za »sporazum«, ker bo ta »sporazum« tak, kakor ga bo Pašič hotel!

Mi želimo, da se srbska, hrvaška, slovenska in turška gospoda enkrat pomenijo in »sporazumejo« med seboj, kajti te volitve so znova pokazale, da je uveljavljanje razrednih interesov delavstva nemogoče, dokler se vprašanje notranje ureditve države ne spravi z dnevnega reda.

Delavski razredni stranki v državi: socialistična in komunistična

sta tudi to pot plačale ceho za boj med meščanskimi strankami. Dočim niso komunisti že pri volitvah leta 1923. dobili nobenega mandata, je to pot izšla iz volitev brez mandata tudi naša stranka. Na uspeh smo mogli upati edino v Vojvodini in nekoliko v štajerskem volivnem okrožju, toda radikalni teror v Vojvodini je ne samo onemogočil našo agitacijo, ampak celo preprečil ti-sočem volivcev, da niso mogli na dan volitev na volišče, na Štajerskem je zmešal val Radičevščine glavo vsem razredno manj zavednim delavcem, ki vidijo svoj spas v razpadu Jugoslavije, ki so jim ga obetali Radičevci, ne pa v razrednem boju proti vsem meščanskim strankam. Ti delavci so pozabili, da je osvoboditev delavstva izpod kapitalističnega jarma delo delavskega razreda samega!

Mi smo samozavestni dovolj, da lahko čakamo na iztreznjenje v širokih masah delavstva in malega kmeta; k iztreznjenju pa moramo pripomoči z neumornim organizacijskim delom, s širjenjem našega časopisja in z budenjem razredne zavesti!

Glave in srca kvišku! Na delo torej!

Volitve v Sloveniji.

Pretečene volitve so se vršile v znamenju državnopravnih sporov. Na eni strani se je bojevala centralistična gospoda (Narodni blok) zato, da se uredi država po enotnih centralističnih nazorih. Na drugi strani je pa zahtevala federalistična gospoda (Klerikalci in Radič) naj se razdeli država v federativne ali autonomistične plemenske in verske skupine, ki naj bodo sestaven del države.

Socialisti imamo v teh vprašanjih svoje lastno stališče. Ustavni načrt, ki ga je izdelal v konstituantni naš parlamentarni klub jasno zarisuje, kakšen način ureditve države bi odgovarjal našim socialističnim zahtevam. V glavnem je v tem načrtu zahteva, naj se uredi država z enotno centralno zakonodajo, posameznim oblastem ali pokrajinam naj se pa prizna čim širšo samoupravo.

Naš načrt se torej bistveno razlikuje od centralističnega in v enaki meri tudi od federalističnega načrta. Naš je pač prirojen zahtevam in koristim delavnega ljudstva.

Jasno je pa bilo, da bodo pred vsem odločali meščansko kapitalistični načrti, ker je pač država meščansko kapitalistična. Zato je obstojala že od vsega začetka nevarnost, da se bo sukal ves boj samo v znamenju obeh meščanskih skupin. Obstojala je nevarnost, da se bo v te meščanske boje zapletel tudi proletariat, celo njegovi kadri in da bo zmltel med obema mlinskimi kamni.

Mi smo to nevarnost pravočasno opazili, zato smo se trudili z vsemi silami, da se proti obema meščanskima blokoma postavi tretji — proletarski blok — ki bo v tej veliki bitki zastopal tretje, to je proletarsko stališče.

Priznati je treba, da v naših stremljenjih nismo povsem uspeli. V kolikor so pa spašeni vsaj proletarski kadri pred meščansko poplavo, v toliko je pa to pred vsem za sluga mojsterske taktike naše stranke.

S socialistično ideologijo prepomeni delavski kadri se naša stremljenja hitro razumeli in z njimi nam je uspelo v tako kratkem času, ki smo ga imeli, vendarle obratniti nedotaknjena kulturna žarišča proletariata od kapitalistične infekcije.

Kako so v primeri z nami vzdržale druge tudi delavske stranke se jasno vidi iz naslednje tabele.

Volilni rezultat.

Volilno okrožje	SSJ.	Bernot.	Kom.
Ljubljana	497	—	427
Kranjsko	895	715	2792
Štajersko	4099	1050	2112
Skupaj	5491	1765	5331

Ta tabela nam pove vse. Naša stranka je na Štajerskem vzdržala vse svoje kadre. Nekatere majhne postojanke, ki jih je obkrožalo preveliko morje meščanske poplave so sicer nekoliko nazadovale, zato smo pa razširili svoj delokrog tudi v one industrijske centre, ki so jih do sedaj absolutno obvladovali Bernotovci in komunisti. Priznati moramo pošteno, da smo nekoliko podcenjevali moč državnopravnih gesel meščanskih strank, zato smo precej računali, da dobimo vsaj 1 mandat. Kar se pa tiče razmerja moči naše stranke, do ostalih dveh delavskih skupin na Štajerskem, je bil pa naš račun popolnoma točen. Na Kranjskem pa sami nismo mnogo pričakovali, kajti pokret je bil tukaj silno razbit še iz komunističnih časov, tako da smo v tej volivni borbi šele zbirali posamezne dele v eno celoto. Pošteno povedano, smo komaj pričakovali, da bomo dobili več glasov kot Bernotova skupina, ki je bila tukaj organizacijsko precej močnejša.

»Naprejeva« skupina v celoti ni vzdržala meščanskega navala. Njeno vodstvo ni razumelo, da se ne bi je bitka med nami in njimi, temveč med kapitalizmom in socializmom. Zato je naperila ves ogenj na nas, zlasti v zadnji številki »Naprejeva«, dočim mi nismo nanje izstrelili niti enega strela. Posamezne njihove organizacije so sicer potrojile svoj napor, da vzdrže surov naval kapitalizma, če so omagale ni njihova krivda, kajti dobile niso od vodstva niti namanjše duhovne zaslombe. Nekatere so pravočasno uvidele kapitalistično nevarnost in so ramo ob rami z našimi preprečile kapitalističen napad. Zlasti v Mežiški dolini v Črni in Mežici se jim je na ta način posrečilo vzdržati delavske kadre neoskrunjene od kapitalističnih strank. Nasprotno pa one organizacije, ki še tudi v zadnjem trenutku niso poiskale bratske pomoči, so pa po veliki večini silno decimirane. Zlasti drastičen primer nam nudi Dravograd, kjer ima »Naprejeva« skupina župana in večino v občinskem svetu. Od 210 proletarskih glasov je bilo oddanih: 2 naši stranki, 7 Bernotovi skupini in 201 glas je pa vrženih v fevdalno-kapitalistično žrelo Radičeve stranke. »Naprejeva« stranka je pri teh volitvah

pokazala, da tudi najboljše organizacije ne morejo vzdržati, če nimajo vodstva, ki ima dovoljno duhovnih in organizacijskih sposobnosti.

Komunisti so zgubivali že dalje časa svoje volivce, ki jim trumoma uhajajo h klerikalcem. (Zlasti železničarji.) Pri teh volitvah so pa v tem pogledu dosegli rekord. Tako so jim naprimer v samem Trboveljskem revirju vzeli klerikalci okoli 1300 izrazito delavskih glasov. Mogoče jih bo ta katastrofa izučila, da samo zabavljanje na »socialpatriote« še ni dovolj za zmago nad kapitalističnim razredom.

Volivni izid za delavski razred Slovenije ni razveseljiv. Vendar je pa naša stranka dobila zaupnico slovenskega proletariata s tem, da je izšla iz te ogromne bitke kot največja delavska stranka Slovenije.

Zavedamo se, da je proletariat Slovenije dvignil našo stranko na to častno mesto pred vsem zato, ker odobrava naše delo za ozdravljenje in združenje delavskega pokreta v enotno falango. Mi bomo to plemenito željo uveljavili in gremo nemudoma na delo, da napravimo iz rdečega bloka — rdečo stranko.

Nekaj volivnih števil.

(Vse sodruge, posebno pa odbornike naših organizacij itd. opozarjamo na ta članek. Številke v oklepajih pomenijo število volivcev iz l. 1923. Pripomnimo, da so bile l. 1923 na Štajerskem dve liste SSJ, ena Mariborska (s. Golouh), ena Naprejeve skupine (s. Koren); na Kranjskem je bila l. 1923 samo ena lista SSJ (Kisovec), za drugo listo »Zveze delovnega ljudstva« je glasovalo tudi nekaj socialistov. V Ljubljani je bila l. 1923 samo ena lista »Zveze delovnega ljudstva«, za katero so glasovali socialisti in komunisti. Kratice pomenijo G = Golouhova l. 1923, K = Korenova lista 1923, Z = Zveza delovnega ljudstva l. 1923, B = Bernotova (Naprejeva) stranka leta 1924, Kom = komunisti, R = Radičeva.)

I.

Obči značaj volitev v Sloveniji.

V glavnem se je bil boj med vladnim narodnim blokom na eni in med klerikalci in Radičevci na drugi strani. Narodni blok je sicer napram l. 1923 nekaj napredoval, a klerikalci so v glavnem obdržali svoje pozicije, čeprav so dobili nekaj tisoč glasov manj kot l. 1923. Na Štajerskem so Radičevci napredovali. Napredovala je tudi sam. kmetijska stranka. Topogledno pregled tabele o volivnem izidu, ki so natisnjene na drugem mestu.

SSJ je dobila med vsemi delavskimi strankami največ glasov, namreč 5473, B je dobila 1715 glasov, Kom 5331. Vse te tri stranke so torej dobile 12.500 glasov, dočim so dobile l. 1923 okroglo 19.000 glasov. Tem strankam so odpadli pri teh volitvah vsi glasovi onih, ki niso bili dovolj razredno zavedni, temveč so podlegli meščanskim volivnim geslom, kar se je pokazalo prav posebno v Ljubljani, pa deloma tudi drugje. Poleg tega je odpadel vsem tem strankam del kmečkih glasov izven delavskih središč.

Razredni izobrazbi delavstva, organiziranju in razširitvi delavskega tiska je zato posvetiti vso pažnjo.

II.

Ljubljana.

Z je dobila l. 1923 v Ljubljani 1866 glasov, letos pa SSJ in Kom skupno le 906 glasov, torej skoraj za tisoč manj. Te glasove so dobili klerikalci, ker ni bila ideološka linija med delavsko in meščansko-opozicijsko politiko dovolj jasno začrtana. Ne gre hvaliti klerikalcev za to, ker so proti režimu, kakor smo tudi mi; treba je povedati in z dejanji pokazati, da nam je

vsaka meščanska stranka, bila na vladi, bila v opoziciji, enako nasprotna režimu, nas ne sme vreči v naročje meščanski opoziciji.

II.

Kranjsko.

Na Kranjskem je komunizem izvršil svoje radikalno delo tako, da je imela naša stranka ob začetku volivnega boja v celem samo tri organizacije. Če smo kljub temu zbrali pod zastavo SSJ 895 glasov, znači, da smo ohranili to, kar je bilo l. 1923 v Z. socialističnih glasov. Nazadovali so komunisti od okroglo 5000 glasov l. 1923 na 2800 in B od 1443 na 715.

Volitve so pokazale, da imamo lepe kadre v ljubljanski okolici, v Zagorju, Trziču in v Radovljiskem okraju. Ker volivni odbor za Kranjsko še ni končal dela, ne moremo še priobčiti podrobnih števil.

III.

Štajersko.

Na Štajerskem je l. 1923 dobil G 5734, pri čemur je dobil kakih 2000 komunističnih glasov, K pa je dobil 4280. Komunisti so svojih 2000 glasov, ki so jih l. 1923 dali G, nekako obdržali.

Letos sta dobila SSJ 4099 in B 1050 glasov, torej skupaj nekaj nad

5000 glasov, kar znači napram leta 1923 izgubo od 3000 glasov. To zgubo je treba pripisati na rovašne stvarne in osebne borbe B proti SSJ in pa okolščini, da je del delavstva in kmečkih volivcev videl svojo rešitev v — Radiču, torej pomankanje razredne vzgoje.

Pregled moči SSJ ter B nam kaže sledečo sliko po srezih:

	l. 1923.		l. 1925.	
	G	K	SSJ	B
1. Maribor l. br.:	1190	62	865	42
2. Maribor d. br.:	1054	112	550	102
3. Celje:	111	922	614	127
4. Prevalje:	38	1262	642	178
5. Sl. Gradec:	510	531	566	260
6. Ptuj:	410	146	231	21
7. Laško:	1893	467	204	160
8. Brežice:	69	210	146	59
9. Konjice:	59	83	97	13
10. Ljutomer:	94	7	24	6
11. Ormož:	21	22	12	2
12. Smarje:	106	145	35	31
13. Mozirje:	60	80	23	29
14. M. Sobota:	73	154	70	18
15. D. Lendava:	46	77	29	11
	5734	4280	4099	1050

V prihodnji številki priobčimo natančni pregled posameznih važ-

nejših volišč na Štajerskem za leto 1923. in leto 1925.

Danes pripominjamo k posameznim srezom samo sledeče:

Maribor d. in l. breg: Mesto Maribor 742 (G. 889), Krčevina 51 (G. 44), Dogoše 39, Pobrežje 158 (G. 170), Ruše 92 (G. 166), letos so tu kom. in R. nekaj pridobili, Studenci 125 (G. 106), Tezno 52 (G. 129), R. 197. V vseh važnejših krajih smo obdržali trdne postojanke, deloma smo celo napredovali.

Celje: Mesto Celje 108, B. 10 (G. 31, K. 115), Breg 57, B. 17 (G. 3, K. 81), Goberje 151, B. 11 (G. 5, K. 147), Griže 43, B. 7 (G. 22, K. 62), Petrovče 16, B. 25 (G. 0, K. 70), Škofja vas 87, B. 1 (G. 4, K. 98), Teharje (Štore) 64, B. 32 (G. 1, K. 143). Z ozirom na to, da imamo mi naše organizacije samo v Celju, celjski okolici (Breg, Gaberje) ter v Štorah, kjer ima povsod tudi B. svoje organizacije, je uspeh SSJ naravnost presenetljiv. Posrečilo se nam je v celjskem srezu spravi- ti — z malo izjemo — vse, kar socialistično čuti pod prapor SSJ!

Prevalje: priobčujemo pregled o delavskih voliščih, ker so številke zelo zanimive:

Volišče:	1923		1925		
	G	K	SSJ	B	Radič
Guštanj	15	145	165 (samo naša organiz.)	5	41
Dravograd	5	137	2 (nimamo organiz.)	7 (ima organ. in župana)	201
Mežica	1	314	51 (nimamo organiz.)	106 (ima organizacijo)	133
Prevalje	7	290	236 (samo naša organiz.)	25	33
Črna	1	300	180 (nimamo organiz.)	35 (ima organizacijo)	46

Te številke povedo, da so dose- danji pristaši B. volili ali SSJ ali pa — Radiča. Najpoučnejši je vzgled v Dravogradu.

Laško: Ta zres obsega Trbovlje in Hrastnik in je bil trdnjava komunizma v Sloveniji. Od 10.854 (10.328) je glasovalo le 6023 (6275) volivcev, kar pomeni za industrijski center sramotno apatijo. Od teh 6023 (6275) glasovalcev pa je glasovalo za klerikalce 3139 (3045) voliv-

cev! Za SSJ je glasovalo 204, za B. 160, za kom. 1107 volivcev! Strašna slika posledic bratomornega boja!

Sl. Gradec: Lepe uspehe zaznamujemo v Marenbergu 53, B. 1 (G. 58, K. 0); Muta 162, B. 1 (G. 171, K. 0), Šoštanj 123, B. 6 (G. 4, K. 123), tu ste obe organizacije, naša in B. sporazumno skupaj nastopile; Topolšica 36, B. 0 (G. 0, K. 34); Velenje 27, B. 76 (G. 59 s komunistični- mi glasovi, K. 58). V tem srezu je

Mesto Ljubljana

Leto	Število volilcev	Število glasovalcev	Udeležba v %	Zveza delavnega ljudstva			Narodni soc.	Klerikalci	Demo-krati	Dr. Ravn.	Nar. blok	Dr. Šušteršič
				SSJ	Komunisti	Dr. Ravn.						
1923	12622	8874	70,3			1866	552	2814	3510		132	
1925	13158	10119	76,8	479	427	847		4366 dobe poslanca	4000			

Volilno okrožje Ljubljana - Novomesto.

Leto	Število volilcev	Število glasovalcev	Udeležba v %	SSJ	Naprej. skupina	Zveza del. ljudstva	Narodni socialisti	Klerikalci	Demo-krati	Radikali	Samostoj. Kmeti	Šušteršič	
													SSJ
1923	97.390	72.227	74,2	1.443		5.708 (Za njo je glasovalo tudi nekaj soc.)	1.259	48.497 (9 poslan.)	5.981	2.126	6.470 (1 poslan.)	743	
1925	112.396?	76.711	68,2?	805	715	2.792	828	47.939 (8 poslan.)		10.410 (1 poslan.)	8.712 (1 poslan.)	4.034	386

Volilno okrožje Maribor - Celje.

Leto	Število volilcev	Štev. glasovalcev	Udeležba v %	SSJ		Komunisti	Narodni socialist	Klerikalci	Demo-krati	Radikali	Samost. Kmeti	Radič	Novačan	Nemci			
				Golouh	Koren												
1923	140.115	97.484	69,4	5.734 (med njimi okrog 2000 komun. glas.)	4.280	(glasovali deloma za Golouha)	2.090	56.665 (12 poslan.)	5.169	1.365	4.553	10.186 (2 poslan.)	1.461	5.981 (1 poslan.)			
1925	139.146	99.674	71,6	4.099	1.050	2.112	Bratski sporaz. 2.137	52.678 (11 poslan.)	9.339 1 posl.	1.088	3.615	16.392 (3 poslan.)	193	4.347	Hartner 1.999	Hribar 355	Zagor-aki 370

dobila B. več kot SSJ razun v Velenju samo še v št. Ilju nad Velenjem SSJ 9, B. 13, št. Ilju pod T. SSJ 0, B. 90, št. Janž SSJ 4, B. 10, Škale SSJ 16, B. 54.

Brežice: V tem srezu smo dobili v Pišecah 90 glasov, bili smo najmočnejša stranka, B. je dobila 1, v Brežicah mi 17, B. 1, v Dobovi 12, B. 0, v Sevnici 12, B. 3, v Globokem 1, B. 9.

Ptuj: Mesto Ptuj 83, B. 3 (G. 36, K. 64), Breg pri Ptuj 50, B. 1.

Prinesli smo suhe številke, skoro brez pripomb. Vsak naj si ustva-

ri sam svojo sodbo na podlagi lastnega pregleda števil. Rezultat volitev je pokazal, da je večina soc. delavstva tudi pri B. uvidela potrebo skupnega nastopa in da moramo na začrtani poti delati za konsolidacijo socialističnega in delavskega pokreta v Sloveniji in za poglobitev razredne zavesti.

Volitve so pokazale, da je naša pot prava; zato gremo po njej samozavestno naprej. Vse pa, ki ste se prepričali o našem pravem, poštenem in stvarnem delu, vabimo pod organizacijsko okrilje SSJ.

Politične vesti.

Kongres francoskih socialistov. V soboto 7. februarja je bil odprt v Grenoblu 22. kongres francoske stranke združenih socialistov, kateremu prisostvuje nad 300 delegatov, poleg številnih zastopnikov inozemskih socialističnih strank, med drugimi: za angleško stranko generalni tajnik socialistične delavske internacionale Tom Shaw, za Belgijo ministrski predsednik Vandervelde, za Nemčijo Hilferding, za češkoslovaško socialistično stranko dr. Winter itd. Ta kongres nima velike važnosti le za francoski proletariat, temveč tudi za proletariat ostalih dežel. V času, ko je buržuazni val na višku svoje moči po vsej Evropi in celem svetu, je silno važno, kakšne ukrepe bodo sklenili francoski delavci ob sodelovanju delavskih zastopnikov ostalih narodov. Razprave na kongresu so koncentrirane v glavnem okoli tega vprašanja, zato zasleduje ves evropski proletariat z napeto pozornostjo smer, ki jo bo kongres določil. Francija je po padcu angleške delavske vlade edina večja država v Evropi, v kateri imajo delavci precej jak vpliv na državno politiko. Zato je ta kongres tem važnejši tudi za delavstvo ostalih držav. Ko bomo dobili o poteku in sklepih kongresa natančne informacije jih bomo tudi v »Socialistu« podrobneje obdelali.

Klerikalei so na seji vodstva svoje stranke sklenili, da bodo vstopili v vlado, če bodo vsaj za silo sprejemljivi pogoji za vstop. Dr. Korošec, ki je ta predlog utemeljeval je navajal, da si je stavil dr. Zerjav kot cilj svoje politike izstradanje in razbitje klerikalne stranke s tem, da se jo prisili na večno opozicijo. Da se mu namera prepereči je zahteval polnomoč, da vstopi v vlado, tudi pod pogojem, da bo treba žrtvovati večino zahtev, s katerimi je šla SLS v volitve. To vest smo dobili iz zelo zanesljivega vira, zato je gotovo, da se bo položaj razčiščeval v tem pravcu.

Jako lepe nauke zapisuje »Jutrov« žurnal na račun delavskih strank. Govori o načelnosti in breznačelnosti, na koncu pa pravi, da je vendarle dana možnost da se »spametujemo«. Iz hvaležnosti za to priznanje in lep nauk mu damo tudi

mi dober nasvet: Pošljite g. dr. Zerjava čim prej v Beograd, kajti dr. Korošec je že doli in dela s polno paro, da Vas izrine od vladne mize. Če se mu to posreči boste skupaj z nami jedli trd kruh opozicije in pri prihodnjih volitvah boste lahko srečni, če boste dobili vsaj polovico toliko glasov kot smo jih dobili mi sedaj.

Vredno zapomniti. V Šoštanjju je priredil nosilec liste tzv. Bratskega sporazuma Srb prof. Marković kak teden dni pred volitvami shod. Shod so mu tamošnji sam demokrati (Orjunci) razbili. Pri tej priliki smo te državotvorce slišali vpiti nad Markovićem: »Proč s Srbi, kaj delaš tu Srb!« Navzoče socialistično delavstvo si je dobro zapomniti tako pojmovanje jugoslovanskih nacionalistov. »Smo pa mi delavci vendar drugačni ljudje!

Še ena volivna zahvala. »Slovenec je v pretečenem volivnem boju parkrat napadel našega s. Koruna in to na perfiden način. Na te napade nismo odgovorili, ker taki napadi niso vredni odgovora. Da bodo pa naši pristaši informirani, jim povemo, da so vsi ti napadi pisani izven uredništva »Slovenca«, od nam »prijateljske« strani. Čuvajte se zato »prijateljcev«, sovražnikov se bomo lahko ubranili! Znanemu izvenuredniškemu »Slovenčevemu« sotrudniku pa našo zahvalo!

Volivni teror. Že med volivno borbo smo ponovno ožigosali teror vladnih strank nad našo stranko, posebno v Vojvodini. Le najhujšemu terorju je uspelo, da niso naši vojvodinski sodrugi dobili nobenega poslanca. Glavni odbor SSJ bo spravil vse teroristične akte P.-P. vlade pred internacionalni forum, tako, da bo cela evropska javnost zvedela za naše balkansko-madžarske volivne metode. Vsa nasilja popisati, nimamo niti prostora, pridržimo si pa o tem podatki svoječasno našim somišljenikom jasno sliko.

Volivni izid: Vlada trdi, da je izvoljeno: radikalov 140 (l. 1923. — 108), sam. demokr. 22 (15) — obe vladne stranke bi torej imele 162 mandatov; Radić 67 (70), Davidović 37 (33), klerikalei 20 (21), Spaho 15 (18), Džemijet 1 (14), Nemci 5 (8), zemljoradniki 5 (11), skupno 311. Vseh poslancev pa je 315. Količko se vlada laže, bomo že še videli.

Tedenske vesti.

Polom madžarskih bank. Iz Budimpešte poročajo: Szegedinska gospodarska banka je postala insolventna. Pasive znašajo dve milijardi mK. Pričakujejo, da bo v kratkem več madžarskih manjših bank napovedalo insolvenco. Bančni polomi, ki jih zasledujemo po celi Evropi, kažejo, da preživlja še vse gospodarstvo hudo mrzlico, ki je posledica vojne furije. Zgleda tudi, da bodo doživeli še mnogo pretresljajev, predno se usmeri v mirovno smer. Jasno je, da povzročila gospodarska kriza tudi brezposelnost, ki je najhujši bič za delavski razred, ki je tembolj krut v onih državah v katerih nima delavstvo toliko politične moči, da bi izsililo državno podporo za brezposelnost.

Uničena ozimina v Južni Rusiji. Iz Moskve poročajo, da je huda zima uničila vse ozimne posevke v Južni Rusiji. Ravno tako je trpela setev na Krimu, kjer je po toplih

dneh naenkrat nastopila huda zima. **Nemška trgovska bilanca za leto 1924** je pasivna za 2.7 milijarde državnih mark. Do te visoke pasivnosti je prišlo radi povečanega uvoza življenskih potrebščin in izgotovljenega blaga.

Mednarodna trgovska konferenca se bo vršila v Rimu sredi meseca aprila t. l. Prisostvovalo ji bo okrog 300 zastopnikov iz raznih držav. Buržuazna internacionala že zopet lepo funkcionira ne glede na komaj končano vojno, v kateri so znali kapitalisti tako lepo opevati nacionalne čute, in tako zelo proklinjati delavsko internacionalnost.

Ameriške žitne pošiljatve za Evropo. Po neki vesti iz Rima so ogromne žitne količine na poti iz Amerike v Italijo. V Genovi pričakujejo 20 parnikov z dvema milijonima centov žita. 11 nadaljnjih parnikov z 800.000 centov žita je že predvidenih. — Pred vojno je zala-

gala z žitom skoro vso Evropo Rusija. Po vojni je pa to vlogo prevzela Amerika, ki na ta račun silno bogati. Ameriški finančniki se celo že pritožujejo nad silnim dotokom zlata in denarja, katerega ne vedo kako bi ga plodonosno naložili, kajti ameriške banke plačujejo največ 3 odstotke obresti. — Evropa pa vsak dan bolj obubožuje, denarja vedno bolj primanjkuje in niso redki slučajji, ko se mora za izposojen denar plačevati 25 ali celo 30 odstotne obresti. Sicer je v tzv. zmogovitih državah, v Angliji, Franciji itd. nekoliko boljše, zato je pa tem slabše v Jugoslaviji, kjer je bančno oderuštvo doseglo že fantastične višine.

Predlog zakona o gospodarskem svetu. Iz Beograda poročajo, da se bo načrt zakona o gospodarskem svetu pretresal na konferenci vseh zbornic, ki se bo vršila 14. in 15. maja t. l. v Sarajevu. Po tem načrtu je predviden gospodarski svet kot

DOPISI.

Šoštanj. Zadnje čase se dogajajo v našem kraju res čudne reči. Nemcem je pričel rasti greben in začeli so se prav strupeno obregati zlasti v delavske vrste. Žalibog so se pa celo v delavskih vrstah našli nekateri posamezniki, ki mislijo, da je nemška gospoda, kaj boljša kakor je slovenska in so jim celo pomagali s tem, da so mazali naše plakate in lepili nemške. Imen za enkrat ne bomo navajali, ker smo trdno prepričani, da se bodo pred delavstvom sami razkrinkali. Čudimo se tem zapeljancem, da še do sedaj niso spoznali kam spadajo. Saj so imeli priliko videti, kako so pri zadnjih občinskih volitvah, tako nemška kakor slovenska gospoda skupno korakali proti delavstvu. Takrat te gospode ni prav nič zadrževala niti vera, niti narodnost, temveč so lepo v bratskem sporazumu nastopili skupno za svoj skupen kapitalistični interes. Tisti delavci, ki so sedaj izpadli proti svoji lastni delavski stranki, naj le pomagajo spletati bič kapitalistični gospodi, saj ga bodo tudi oni čutili na svojih plečih. — Volitve so sicer za našo stranko v našem kraju zelo ugodno izpadle, če ravno smo doživeli ta škandal, da so nekateri delavci prelepljali in trgali plakate lastne stranke. — Vsem sodrugom pa, ki so storili svojo dolžnost in pomagali, da je stranka v našem kraju tako sijajno vzdržala volivno borbo, je pa treba izreči zahvalo. Zavedajo naj se, da je sedaj nujno potrebno, da si zgradimo močne in enotne politične kakor tudi druge organizacije.

Op. ur. Če so dotičniki, ki so agitirali za nemško stranko, člani kakšne naših organizacij, potem je najbolje, pokazati jim pot h Nemcem. Na splošno bo pa treba, da naša stranka — nekoliko pazneje premotri delovanje nemške gospode, kajti zadnje čase prihaja vedno več pritožb čez to prihuljeno kapitalistično kliko.

Križe pri Trziču. Križki klerikalni občinski odbor je bil od vlade razpuščen. Kakor se mi s takimi nasilstvi ne strinjamo, tako moramo povedati klerikalcem, da so rabili že tudi oni prav mnogokrat nasilje proti delavnemu ljudstvu. Sedaj ko javkajo sami nad nasiljem, ki se je nad njimi dogodilo, jim je vendarle treba povedati, da tudi ono ni bilo prav, da se je župan — kakor se govori — toževal z raznimi kmeti in stroške teh pravnih pa plačevala občinska blagajna. Spomni naj se tudi, kako je moralo biti pri srečanju delavcem ali delavkam, ki jih je dal izgnati iz občine, če mu niso bili po volji. Delavci vse to vidimo, zato pravimo: Nasilniki ste eni kakor drugi!

Iz seje občinskega sveta celjskega. Gospodom iz večine mi prijetno, če javnost večkrat zve, kakšni prijatelji delavskega razreda so. Ko smo zadnjič poročali o upokojenih,

avtonomno telo sestavljeno prvenstveno iz gospodarskih in socialnih korporacij. V svet pridejo vse skupine gospodarskih krogov z enakimi števili članov. Delo se bo vršilo v stalnih odborih, ki jih je 8: verifikacijski, trgovski, industrijski, obrtniški, agrarni, finančni, prometni in socialno-politični.

To vest smo posneli iz meščanskega časopisja, in za enkrat ne moremo natančno dognati, katere korporacije so bile na to zborovanje vabljene. Svoječasno smo objavili v »Socialistu« članek, v katerem je označeno delavsko stališče k zakonu o organizaciji gospodarskega sveta. Iz članka se razvidi, da je to vprašanje tudi za delavstvo velike važnosti in bo treba vse pozornosti, da ne bo buržuazija napravila iz gospodarskega sveta institucijo v kateri ne bo nikogar, ki bi gospodom raztolmačil, da bo jugoslovansko gospodarstvo jako slabo fundirano, če bo zgrajeno na lačnih želodcih delavnega ljudstva.

jih je zadelo prav v živo. V seji dne 30. jan. 1925 se je spet pokazala njihova naklonjenost do obeh mestnih grobarjev. Grobar na mestnem pokopališču je imel do sedaj plače mesečno reči in piši tristopetdeset dinarjev, grobar na bolniškem pokopališču pa samo dvestopetdeset dinarjev. Od vsacega groba, ki ga skopljeta, sta imela 10 oziroma 5 Din. Odsek je predlagal, da se naj plača zviša prvemu na 510, drugemu pa na 500 Din. Takse za kopanje grobov pa se naj zvišajo za 100%. Sodrug Koren je pa predlagal, da se jima naj zviša plača vsacemu na 750 Din in jima tudi zviša taksa od vsakega groba, ker bosta še tudi potem komaj izhajala. Korenov predlog je večina odklonila. Klubov načelnik narodnih socialistov se je izgovarjal, da mora proti glasovati, ker je že v odseku tako glasoval. Pri raznoterosti je podal klubov načelnik NSS izjavo, da izstopa njegov klub iz Nar. bloka, tako da se začne večina polagoma krhati.

Naši grobovi.

Ivan Šavcer.

V petek, dne 30. jan. je umrl v celjski javni bolnici naš najstarejši sodrug, 78 letni Ivan Šavcer. V svojih mladih letih se je učil trgovine ter živel dolga leta v Leobnu. Preselil se je leta 1892 v Celje. Bil je dolga leta zaposlen kot knjigovodja pri lesnem trgovcu Tepaj-u. Celjski sodrugi so takrat dobili z njimi enega najboljši agitatorjev in propagatorjev socializma. On se ni ustrašil nikdar nobenih šikan, vstrajal je v socialističnih vrstah tudi tedaj, ko se je njegovo gnotno stanje nekaj zboljšalo. Bil je član »Rechtsschutz Vereina« (tako se je imenovala takrat socialistična organizacija). Ker je bilo vsako gibanje in razširjenje tega društva od strani nemške policijske oblasti in magistrata oteženo, ki je vsako kretenje posameznikov zasledovalo z najhujšimi in najgršimi šikanami, so si zato ustanovili kulturno pevsko društvo »Vorwärts«, v katerem so se zbirali vsi socialisti in propagirali socialistične nauke in razširjali socialistični tik. Delavsko pevsko društvo »Vorwärts« se je po preobratu spremenilo v »Napreč« in šteje 36 izvršujočih članov ter mnogo podpornih članov. Pred dvema letoma je bil s. Šavcer med ustanovitelji društva »Delavski dom« v Celju. Silno je obžaloval razcep delavskega socialističnega pokreta, njegova največja želja je bila, priti do konsolidacije. Bil je brez konfezije (svobodomislec v pravem pomenu besede) ter član društva »Plamen«. Njegovi zadnji želji, da bi se njegovi ostanki sežgali v »Krematoriju« se vsled pokojnih razmer ni dalo ustreči. V

ponedeljek na Svečnico se je vršilo ob ogromni udeležbi sodruzič in sodrugov njegov pogreb ob sodelovanju železničarske godbe in pevskega društva »Naprejš«, ki je zapel v bolnici in na pokopališču žalostinko. Velikanski spreved, ki se je pomikal skozi mesto je napravil na občinstvo velikanski utis. Ob njegovem grobu se je zbralo okoli 600 ljudi. Sodrug Koren je vzel od njega v imenu SSSJ in delavskega pevskega društva »Naprejš« ter njegovih najozjij prijateljev in sodrugov v ginjenih besedah slovo. Sodrug Ciril Böhm pa v imenu Svobodomislecev. Slava mu, borcu za osvobojenje človečanstva. Zemlja mu bodi lahka.

Franc Glaser.

Pretečeni teden je umrl v Oplotnici v 31 letu starosti naš sodrug

Franc Glaser. V svetovni vojni setij, bo na to mislil. Kaj družega lahko trde samo ljudje, ki ne poznajo kapitalističnih metod ali pa so kapitalistični priganjači.

Trditev, da se lahko prenesejo zavarovalne pravice na drugo zavarovalnico, je brez podlage. V drugih delavskih zavarovalnicah zavarovanje za onemoglost in starost še ni izvedeno.

Rezervne deleže oziroma odpravnino dobijo samo zavarovanci, ki pred petimi leti vsled bolezni onemorejo v znesku 70 odst. vplačanih premij.

To je moja zadnja beseda k neokusni politični demagogiji, ki jo je napravila s tem pravilnikom demokratska stranka v resni zadevi. In k popolnoma brezizgledni demagogiji.

Ali mislite, da je rudarsko delavstvo tako hitro pozabilo na držanje „Jutra“ pri zadnji stavki?

Saj vendar poznamo kapitalistični svet v Jugoslaviji! Okoli „Jutra“ se zbirajo veliki in mali kapitalisti. Da so še grši kot veliki, to smo okusili že zdavnaj. Zagovorniki kapitalistov se vendar ne morejo meriti s kakšnim nemškim Weithoferjem. Celotno ing. Šuklje ga ne doseže, manj pa še socialni politik dr. Jože Bohinjec. Storitja pa seveda oba vse, kar morata. Bodite pa prepričani, da boste našli vedno tudi delavske zapuščane, ki vam bodo povedali, kdo da ste, pa če tudi oblečete ovčjo kožo, kadar lovite kaline v delavskih vrstah.

Melhihor Čobal.

Pripomba uredništva: Mi smo mislili, da pa ni več tako neumnega človeka v Jugoslaviji, ki ne bi uvidel, da ima s. Čobal s svojo kritiko rudarskega pravilnika popolnoma prav. Zato smo mu svetovali, naj g. dr. Bohinjcu sploh več ne odgovarja in smo tudi ta članek, ki ga imamo že dalje časa, odložili.

Sedaj pa smo se vendar odločili, da ga priobčimo, in sicer iz več razlogov.

Prvič, ker nam poročajo, da je v Jugoslaviji tudi nekaj takih ljudi, ki se jim še ni zasvetilo v glavi. Naj bo žrtvovan za nje še ta zadnji poskus!

Drugič zato, ker „Jutra“ še ni tiho in v eni notici iz Trbovelj res skuša nahujskati tiste, ki misljo, da bodo kmalu upokojeni po tem pravilniku, da bi začeli z Judeževim delom. Naj tudi ti ne upajo preveč! Novi pravilnik se že izvaja. Veste kako in kje?

V železarni v Varešu v Bosni reducirajo obrat tako, da odpuščajo radi pomanjkanja dela najstarejše delavce!

Zbirajte za tiskovni sklad!

Socialna politika.

Zavarovanje rudniških delavcev in nameščencev. Zgodovina nam dokazuje, da je dobrohotna kritika v vsaki zadevi potrebna in koristna. Dobre stvari pa se hvalijo same. Kdor hvali samo, kar je dobrega in molči vedoma ali nevedoma o tem, kar je slabega pa gotovo hoče s svojo hvalo nekaj doseči, ali gospodarsko ali politično. Tako je tudi pri pravilniku o zavarovanju rudniških delavcev in nameščencev. Jaz sem smatral za svojo dolžnost, da opozorim na zborovanjih kakor tudi v „Socialistu“ tudi na one določbe pravilnika, ki so nesprejemljive. Zato pa me dolži gospod Jože Bohinc v „Jutru“ demagogije. Kdo je hotel pravilnik politično izrabljati, dokazuje prve vrstice. Kdo je uganjal demagogijo, pa bo pokazala bodočnost, če bi se pravilnik ne popravil. To v splošnem, posebej pa tole. Neokusna je trditev, da nasprotujem pravilniku zato, ker stopi v veljavo s 1. januarjem 1925. Jaz sem dejal, da mi je gospod doktor Žerjav kot minister ob navzočnosti sodruga R. Golouha dne 17. novembra 1924 obljubil, da bo poslal pravilnik v študij Središnjemu uredu v Zagreb in šele v teku leta 1925 uveljavil. Ko sem čital naznanilo „Jutra“, da je pravilnik že podpisan, sem bil seveda razočaran, če me minister v tako važni zadevi tako napačno informira, ne pa zato, ker ima stopiti s 1. januarjem 1925 pravilnik v veljavo.

Smešno je tudi trditi, da nimamo v Jugoslaviji zavarovalnih tehnikov. Če bi gospod minister poslal pravilnik ravnatelju Središnjega urada g. Matjašiču, bi bil gotovo pravilnik popravljen in mu dal zavarovalno tehnično podlago. Časa je bilo dovolj. Saj je ležal vendar pravilnik v ministr-

stvu za rude in šume od 1. februarja 1924, ne da bi se kdo od gospodov demokratov in radikalov potrudil za njegovo rešitev! Pravilnik nima finančno zavarovalne tehnične podlage. Poleg tega nima, dokler se splošni zakon o zavarovanju delavcev ne novelira, tudi nikake zakonite podlage. Vsled tega visijo tudi dobre točke le v zraku in mirne duše trdim, da je ves pravilnik le politična komedija tistih, ki mislijo, da lahko pogazijo vsak zakon, samo če jim koristi v politične svrhe.

Trditev, da je čakalna doba trajala po vseh bratovskih skladnicah 5 let, ne odgovarja resnici. Pač pa je v nekaterih bratovskih skladnicah bila 3 letna in 2 letna. Glavno pa je, da je dosedanji zakon dopuščal čakalno dobo 2 let.

In glede prekinitve starostnega zavarovanja! Gospod pisec je menda nalašč prezrl določilo, ki pravi: Ako rudar prostovoljno zapusti delo, izgubi po preteku 6 tednov vse pravice do bratovske skladnice. Šestmesečna doba velja samo za tiste, ki bi bili vsled pomanjkanja dela v rudniku reducirani.

Kaj bi bilo, če bi stavkali rudarji 8 tednov in bi podjetje drugi dan po početku nabilo na javno desko: Če ne greste na delo, smatramo, da ste prostovoljno zapustili delo? Kako bodo razsojale take slučaje, — pa naj si dopuščajo tudi to ali ono razlago, — bratovske skladnice, kjer ima podjetnik večino?

Je pa še druga stvar. Tudi če se stavka prej konča, lahko podjetnik tega ali onega ne sprejme v delo. Tak lahko išče rudarskega dela tudi nad šest mesecev in je lahko koncem koncev prisiljen iti v tujino. Kdor pozna prakso rudniških podje-

stju, bo na to mislil. Kaj družega lahko trde samo ljudje, ki ne poznajo kapitalističnih metod ali pa so kapitalistični priganjači.

Trditev, da se lahko prenesejo zavarovalne pravice na drugo zavarovalnico, je brez podlage. V drugih delavskih zavarovalnicah zavarovanje za onemoglost in starost še ni izvedeno.

Rezervne deleže oziroma odpravnino dobijo samo zavarovanci, ki pred petimi leti vsled bolezni onemorejo v znesku 70 odst. vplačanih premij.

To je moja zadnja beseda k neokusni politični demagogiji, ki jo je napravila s tem pravilnikom demokratska stranka v resni zadevi. In k popolnoma brezizgledni demagogiji.

Ali mislite, da je rudarsko delavstvo tako hitro pozabilo na držanje „Jutra“ pri zadnji stavki?

Saj vendar poznamo kapitalistični svet v Jugoslaviji! Okoli „Jutra“ se zbirajo veliki in mali kapitalisti. Da so še grši kot veliki, to smo okusili že zdavnaj. Zagovorniki kapitalistov se vendar ne morejo meriti s kakšnim nemškim Weithoferjem. Celotno ing. Šuklje ga ne doseže, manj pa še socialni politik dr. Jože Bohinjec. Storitja pa seveda oba vse, kar morata. Bodite pa prepričani, da boste našli vedno tudi delavske zapuščane, ki vam bodo povedali, kdo da ste, pa če tudi oblečete ovčjo kožo, kadar lovite kaline v delavskih vrstah.

Melhihor Čobal.

Pripomba uredništva: Mi smo mislili, da pa ni več tako neumnega človeka v Jugoslaviji, ki ne bi uvidel, da ima s. Čobal s svojo kritiko rudarskega pravilnika popolnoma prav. Zato smo mu svetovali, naj g. dr. Bohinjcu sploh več ne odgovarja in smo tudi ta članek, ki ga imamo že dalje časa, odložili.

Sedaj pa smo se vendar odločili, da ga priobčimo, in sicer iz več razlogov.

Prvič, ker nam poročajo, da je v Jugoslaviji tudi nekaj takih ljudi, ki se jim še ni zasvetilo v glavi. Naj bo žrtvovan za nje še ta zadnji poskus!

Drugič zato, ker „Jutra“ še ni tiho in v eni notici iz Trbovelj res skuša nahujskati tiste, ki misljo, da bodo kmalu upokojeni po tem pravilniku, da bi začeli z Judeževim delom. Naj tudi ti ne upajo preveč! Novi pravilnik se že izvaja. Veste kako in kje?

V železarni v Varešu v Bosni reducirajo obrat tako, da odpuščajo radi pomanjkanja dela najstarejše delavce!

Izdajatelj: Oblastni odbor SSJ za Slovenijo.

Odgovorni urednik: France Svetek.

Tisk J. Blasnika nasled. v Ljubljani.

Objave.

Članski sestanek Kraj. pol. organizacije SSJ v Ljubljani se bo vršil v **nedeljo, 15. febr.** ob 9. uri dopoldne v prostorih hotela Lloyd na Sv. Petra cesti. — Ker je dnevni red zelo važen, prosimo polnoštevilne udeležbe. **Odbor.**

»Svoboda« Ptuj sklicuje za dne 15. februarja t. l. ob 9. uri dopoldne v prostorih gostilne pri »Pošti« svoj IV. redni občni zbor z sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo predsednika o delovanju društva v letu 1924.
 2. Poročilo tajnika.
 3. Poročilo blagajnika.
 4. Volitev novega odbora.
 5. Slučajnosti.
- Dolžnost vsakega člana je, da se sigurno udeleži občnega zbora. **Predsednik.**

POSLANO.

Podpisani resnice radi ugotavlja, da napad v dopisu »Socialista« št. 4 z dne 23. I. 1925 ne odgovarja resnici, kar potrjuje priložena lastnoročno podpisana izjava g. Kurt Rhode inženjera tvrdke »Jugotanin« v Sevnici, ki se glasi:

Izjava

s katero podpisani izjavlja, da g. Kranje, obratovodja parne žage v Sevnici ni dajal nikakih nasvetov glede znižanja delavskih mezd, kakor tudi ne v drugih, delavcev se tikajočih zadevah, kar s tem lastnoročno potrjujem.

Ing. Kurt Rhode,

pri tvornici »Jugotanin«, Sevnica. Proti dopisniku teh klevet bom podvzel potrebne korake:

Anton Kranje,

obratovodja parne žage.

Op. ur. Poslano priobčujemo brez komentarja, pridržujemo si pa pravico, da zadevo sami preiščemo in spregovorimo potem našo končno sodbo.

En gros Letna trikotaža, nogavice, galanterija in drobnina **En gros**

Gaspary & Fanning

Maribor, Aleksandrova cesta št. 48

Strojne ključavničarje, strugarje, kotlarje, livarje, modelne mizarje, samo starejše moči, sprejme industrijsko podjetje v Sloveniji. Za neoženjene stanovanje. Ponudbe z navedbo prakse pod „Praksa“ na anončno ekspedicijo Alojzij Matelič, Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

SIEGEL & DRUG

d. z o. z.

tkalnica platnenega in bombažnega blaga

Ljubljana, Dunajska cest. 31

Svitavy

(Č. S. R.)

Wien

(Nem. Avstr.)

Naročajte „SOCIALISTA“!

Kulpin, konzervna tovarna d. d. Novi Sad.

Proizvaja iz popolnoma zrelih zelo sladkih paradižnikov dvojno konzervirane **pomidore** Tovarna jamči, da je ekstrat pristen in čist in da ne vsebuje nikakih barvil in soli. Proizvajamo (paradižni ekstrat). tudi prvovrstne **marmelade**, kompote, grah, fižol in mesne konzerve. Dobe se v vsaki trgovini

Prvorazredni moderni pisalni stroj

STOEWER

Vrhunec fine mehanike, z večletnim jamstvom dobite samo pri

LUD. BARAGA,

LJUBLJANA, Šelenburgova ul. 6/I.

V zalogi barvni trakovi, Indigo-karbon in povoščeni papir, hektografični in kopirni zvitki, olje za stroje i. t. d.